

«2017 ԹՎԱԿԱՆԻ ՀՀ ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ 8-ՐԴ ՇՐՋԱՆԻ

V ՓՈՒԼ

«2017թ. ՀՀ մարդկային ռեսուրսների լավագույն կառավարիչ» անվանակարգում հայտարարված մրցույթի 8-րդ շրջանի հինգերորդ փուլին ներկայացվում է հինգ հարցից բաղկացած մեկ հարցաշար, մեկ խնդիր, առաջադրանքներ՝ «Հակասություններ և բացահայտումներ» ու «Գրագիտություն և իրազեկվածություն» թեմաներից, ինչպես նաև հոգեմտածողության վերաբերող առաջադրանքից:

Հարցաշարի ճիշտ պատասխանները կգնահատվեն յուրաքանչյուրը 2 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր: Հարցաշարի առավելագույն միավորների թիվը կազմում է 10 միավոր:

Խնդիրը բաղկացած է երկու հարցից: Առաջին հարցի ճիշտ պատասխանը կգնահատվի 10 միավոր, 2-րդ հարցի ճիշտ պատասխանը՝ 7 միավոր: Երկու դեպքում էլ սխալ պատասխանը կգնահատվի 0 միավոր: Խնդրի առավելագույն միավորների թիվը կազմում է 17 միավոր:

Հակասությունների բացահայտման առաջադրանքի ճիշտ պատասխանները կգնահատվեն 10 միավոր, սխալ պատասխանները՝ 0 միավոր:

«Գրագիտությունի և իրազեկվածություն» խորագրի ներքո պահանջվում է պատասխանել աշխարհում գոյություն ունեցող պետական կառավարման կարգերի, Հայաստանի բարձրագույն իշխանությունների, տեղական իշխանությունների և նրանց գործունեությանը վերաբերող հարցերին: Հարցերը մատչելի են ու հեշտ, ուստի այս անգամ գնահատման կարգը կլինի յուրաքանչյուր ճիշտ պատասխան կգնահատվի 1 միավոր, իսկ սխալ պատասխանի դեպքում նախորդ շրջափուլերից ձեռք բերած միավորներից կհանվի 1 միավոր: Առավելագույն միավորը կլինի (+ 13), նվազագույն միավորը (-13):

Հոգեմտածողությանը վերաբերող առաջադրանքի ճիշտ պատասխանը կգնահատվի 5 միավոր, սխալ պատասխանը՝ 0 միավոր:

Հինգերորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքների ընդհանուր միավորների առավելագույն թիվը գերազանցում է 55 միավորը:

Հինգերորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքներից և I-V փուլերի հաշվով առավել բարձր միավոր հավաքած մասնակիցների անունը, ազգանունը, միավորների թիվը (աճման կարգով) կտպագրվի ամսագրի հաջորդ համարներում, որպեսզի յուրաքանչյուր ընթերցող նույնպես մասնակիցը դառնա հաղթողի որոշման գործընթացին:

Հինգերորդ փուլին ներկայացված առաջադրանքների պատասխաններն ուղարկել press@gortsq.am էլեկտրոնային հասցեին մինչև 2017թ. նոյեմբերի 25-ը: Առաջադրանքների ճիշտ պատասխանները կտեղադրվեն www.gortsq.am կայքէջում՝ 2017թ. նոյեմբերի 26-ին:

ՌԻՆԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ – Մրցանակաբաշխությունը, պատվոգիրը, HR-ի միջազգային խորհրդանիշով ոսկեպատ շքանշանը, հուշանվերը և վկայական հանձնելու արարողությունը տեղի կունենա 2018 թվականի փետրվարին՝ Ծաղկածորում:

«2017Թ.ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ V ՓՈՒԼԻ

ՀԱՐՑԱՇԱՐԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

1. Գործադիր մարմնի ղեկավարը հիմնադրի որոշմամբ պետք է ազատվի աշխատանքից: Հիմնադիրը քանի օր առաջ պետք է ծանուցի տնօրենին՝ նրան աշխատանքից ազատելու մասին (պատասխանը տրվում է առանց ընտրելու հնարավորության: Որոշել ինքնուրույն):

Պատասխան – հիմնադիրը կարող է ցանկացած ժամանակ գործադիր մարմնի ղեկավարին ազատել աշխատանքից:

2. Գործատուն՝

ա) վարձու աշխատող է.

բ) վարձու աշխատող չէ, քանի որ հնարավոր է, որ նա լինի կազմակերպության սեփականատերը.

գ) «ա» և «բ» պատասխանները սխալ են:

3. Ի՞նչ տարբերություն աշխատողների ընդհանուր ժողովի (համաժողովի) և մասնակիցների ընդհանուր ժողովի միջև (պատասխանը տրվում է առանց ընտրելու հնարավորության: Որոշել ինքնուրույն):

Պատասխան՝

Աշխատողների ընդհանուր ժողովը քննարկում և լուծումներ է առաջարկում աշխատանքային հարաբերություններին վերաբերող հարցերին, իսկ մասնակիցների ընդհանուր ժողովը՝ կանոնադրության, կազմակերպության կառավարման, կազմակերպչական տեսակին, մասնակցության, ՀՀ օրենսդրությամբ և կանոնադրությամբ սահմանված այլ հարցերի վերջնական լուծման վերաբերյալ:

4. Փորձաշրջանի անբավարար արդյունք կարո՞ղ է համարվել նոր ընդունվող աշխատողի և կոլեկտիվի միջև միջանձնային հարաբերությունների վատ դրսևորումները՝

ա) այո, կարող է համարվել.

բ) ոչ, չի կարող համարվել, քանի որ փորձաշրջան սահմանելով ստուգվում է տվյալ աշխատատեղում աշխատողի մասնագիտական գիտելիքների և աշխատանքային ունակությունների համապատասխանությունը.

գ) այո կարող է համարվել, եթե այն համապատասխանում է կոլեկտիվի ընդհանուր աշխատողների թվաքանակի 50 տոկոս և ավելիի ցանկությամբ:

5. Կողմերի միջև ստորագրված (կնքված) համաձայնագրով փոփոխություն է կատարվել աշխատանքային պայմանագրում՝ աշխատավարձի չափը 100 000 դրամից դարձել է 200 000 դրամ: Հետագայում անհրաժեշտություն է առաջացել վերադառնալ աշխատավարձի հին չափին: Ո՞ր փաստաթղթում պետք է կատարել փոփոխությունը՝ աշխատանքային պայմանագրում, թե նախկինում ընդունված համաձայնագրում՝

ա) համաձայնագրում.

բ) աշխատանքային պայմանագրում.

գ) ոչ մի տեղ էլ պետք չէ փոփոխություն կատարել: Հրամանը բավարար է փոփոխությունը կատարելու համար:

«2017Թ.ՍԱՐԴԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐՈՎԱՆ V ՓՈՒԼԻ

ԽՆԴԻՐԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Աշխատողներին աշխատանքի վայր տեղափոխող ավտոբուսի վարորդ Սահակյանը դիտավորյալ, խնայողության նպատակով, ավտոբուսի ընթացքի մեջ գտնվելու ժամանակ անջատել է շարժչի աշխատանքը, որի արդյունքում, գործատուին պատկանող մեքենան վթարի է ենթարկվել, իսկ վարորդը ստացել է խեղում: Գործատու որոշմամբ պատճառված վնասը կազմել է 150 000 դրամ:

Գործատուն հանձնարարել է գլխավոր հաշվապահին վարորդի աշխատավարձից կատարել միանվագ զանձում, պատճառած նյութական վնասի փոխհատուցման համար: Վարորդի ամսական միջին աշխատավարձը կազմում է 150 000 դրամ:

Աշխատողը հրաժարվում է վճարումներ կատարելուց՝ պատճառաբանելով, որ՝ հերիք չէ, որ իրեն փոխահատուցում չի տրվում խեղում ստանալու համար, դեռ մի բան էլ գործատուն է պահանջում վնասի փոխհատուցում: Նա այդ պատճառաբանությունը հիմնավորում է հետևյալ կերպ.

ա) իր հետ չի կնքվել լիակատար նյութական պատասխանատվության մասին պայմանագիր: Քանի որ մեքենա վարելը լի է օբյեկտիվ ռիսկերով, հետևաբար չի պատրաստվում փոխհատուցում վճարել.

բ) պատճառված վնասի չափը չի համապատասխանում իրական վնասի չափին և համարում է, որ գործատուի կողմից գնահատված վնասի չափը սուբյեկտիվ է:

Գործատուն պնդում է, որ իր կողմից կատարած գործողությունները իրավաչափ են և օբյեկտիվ:

Աշխատողը դիմել է դատարան:

Դուք եք դատավորը՝ ինչ որոշում կկայացնեք:

Պատասխան

Դատավորը որոշում կայացնելիս, պետք է առաջնորդվի ՀՀ Սահմանադրությամբ իրեն վերապահված իրավունքներից: ՀՀ Սահմանադրության 162-րդ հոդվածի 1-ին մասի համաձայն՝ Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները՝ Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան:

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 232-րդ հոդվածի 1-ին պարբերության համաձայն՝ նյութական պատասխանատվություն առաջանում է հետևյալ բոլոր պայմանների առկայության դեպքում՝ 1) պատճառված է վնաս, 2) վնասը պատճառվել է անօրինական գործունեության հետևանքով, 3) առկա է պատճառական կապ անօրինական գործունեության և վնասի առաջացման միջև, 4) առկա է խախտողի մեղքը, 5) խախտում թույլ տված և տուժած կողմերն իրավունքների խախտման պահին եղել են աշխատանքային հարաբերությունների մեջ և 6) վնասի առաջացումը կապված է աշխատանքային գործունեության հետ:

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 238-րդ հոդվածի համաձայն՝ աշխատողը պարտավոր է հատուցել գործատուին պատճառած վնասը լրիվ ծավալով, բայց ոչ ավելի նրա երեք ամսվա միջին աշխատավարձի չափից, բացառությամբ սույն օրենսգրքի 239-րդ հոդվածով նախատեսված դեպքերի:

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 237-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին կետի համաձայն՝ աշխատողը պարտավոր է հատուցել գործատուին պատճառած նյութական վնասը, որն առաջացել է գործատուի գույքը փչացնելու կամ կորցնելու հետևանքով.

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 239-րդ հոդվածի համաձայն՝ աշխատողը պարտավոր է հատուցել գործատուին պատճառած վնասը լրիվ ծավալով, եթե՝ 1) վնասը պատճառվել է դիտավորությամբ, 2) վնասը պատճառվել է աշխատողի հանցավոր գործունեության հետևանքով. 3) աշխատողի հետ կնքվել էր լիակատար նյութական պատասխանատվության

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 213-րդ հոդվածի 2-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն՝ գործատուին ունեցած աշխատողի պարտքերը մարելու համար աշխատավարձից պահվում կամ գանձվում են՝ աշխատողի մեղքով գործատուին պատճառված վնասի հատուցման գումարը:

ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 214-րդ հոդվածի համաձայն՝ աշխատավարձը վճարելիս պահումների և գանձումների ընդհանուր չափը հաշվարկվում է օրենքով սահմանված կարգով, որը չի կարող գերազանցել աշխատողի մեկ ամսվա աշխատավարձի հիսուն տոկոսը:

Քանի որ աշխատողի կողմից վնասը պատճառվել է ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 232-րդ և 239-րդ հոդվածների հատկանիշներով, հետևաբար աշխատողը պետք է փոխհատուցի գործատուին պատճառված վնասն ամբողջությամբ:

Վնասի փոխհատուցման ամսական չափը կազմում է 50 000 ՀՀ դրամ:

«2017Թ.ՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱՎԱՆ V ՓՈՒԼ

«ՀԱՎԱՍՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒՄ»

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐՈՎ

ՀՀ վարչապետի հանձնարարությամբ լայնամասշտաբ փոփոխություններ պետք է կատարվեն ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքում: Ձեր առաջարկությամբ օգնեք ՀՀ կառավարության լիազոր մարմնին ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 112-րդ հոդվածում կատարել բովանդակային բնույթի փոփոխություններ:

Պատասխան -

Օրենսգրքի 112-րդ հոդվածի 1-ին մասի երկրորդ՝ «կոլեկտիվ պայմանագրով կարող է նախատեսվել ծանուցման ավելի երկար ժամկետ» նախադասության մեջ՝ «երկար» բառը պետք է փոխարինել «այլ» բառով:

Փոփոխություն կատարելու առաջարկության նպատակն է վերացնել կոլեկտիվ բանակցության ազատությունը սահմանափակող, կոլեկտիվ պայմանագրի կողմերի իրավունքների հավասարակշռությունը խախտող արտահայտությունը: Ըստ գործող դրույթի աշխատողների ներկայացուցիչները զրկված են կոլեկտիվ բանակցությունների ժամանակ քննարկելու աշխատողի կողմից աշխատանքային պայմանագրի լուծման ծանուցումը Օրենսգրքով նախատեսված 30 օրյա ժամկետից ավելի կարճ ժամկետում ներկայացնելու իրավունքից: Ստացվում է այնպես, որ քննարկվող մասի առկա շարադրությամբ կոլեկտիվ պայմանագրով աշխատողի համար ստեղծվում են ավելի վատթար պայմաններ: «երկար» բառը «այլ» բառով փոխարինելու դեպքում կողմերը կոլեկտիվ բանակցությունների ընթացքում կաշկանդված չեն լինի օրենսգրքի իմպերատիվ դրույթով և կոլեկտիվ պայմանագրում կնախատեսեն միմյանց համար առավել ընդունելի պայմաններ:

«2017Թ.ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ V ՓՈՒԼ

«ԳՐԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԻՐԱԶԵԿՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ»

ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐՈՎ

Մարդկային ռեսուրսների կառավարիչները պետք է լիարժեք պատկերացումներ ունենան պետական կառավարման կարգի, Հայաստանի բարձրագույն իշխանությունների, տեղական իշխանությունների և նրանց նրանց գործունեության մասին: Այս բաժնում հարցերի միջոցով կպարզենք մրցույթի մասնակիցների գրագիտությունն ու իրազեկվածությունը՝ ներքոհիշյալ ոլորտներից: Այսպես՝

1. Բերել պետությունների մեկական օրինակներ, որտեղ պետական կարգը՝

ՈՒԺԵՂ ՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄ ՈՒՆԵՑՈՂ ԵՐԿՐՆԵՐՆ ԵՆ

- Աֆղանստան
- Անգոլա
- Արգենտինա
- Բենին
- Բուլղարիա
- Բրազիլիա
- Բուրունդի
- Չինի
- Կոլումբիա
- Կոմորյան կղզիներ
- Կոնգոի Հանրապետություն
- Կոստա-Ռիկա
- Կիպրոս
- Դոմինիկյան Հանրապետություն
- Էկվադոր
- Մավադոր
- Գամբիա
- Գանա
- Գվատեմալա
- Հոնդուրաս
- Ինդոնեզիա
- Իրան

- Քենիա

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Լիբերիա
- Մալավի
- Մալդիվներ
- Մեքսիկա
- Նիկարագուա
- Նիգերիա
- Պալաու
- Պանամա
- Պարագվայ
- Ֆիլիպիններ
- Սան Մարինո
- Մեյձեյան կղզիներ
- Սիերա Լիոնե
- Հարավային Սուդան
- Սուդան
- Սուրինամ
- ԱՄՆ
- Ուրուգվայ
- Վենեսուելա
- Զամբիա

ԿԻՍԱՆԱԽԱԳԱՀԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ՝

- Հայաստան
- Ադրբեջան
- Բելոռուս
- ԿԱՀ
- Կամերուն
- Չադ
- Կորեայի Հանրապետություն
- Կոտ դ Իվուար
- Գվինեա
- Հասարակածային Գվինեա

- Գարն
- Ղազախստան
- Մոզամբիկ
- Նամիբիա
- Պերու
- Ռուանդա
- Շրի Լանկա
- Տանզանիա
- Տոգո
- Ուզանդա
- Ուզբեկստան
- Եմեն

ԽԱՌԸ ՏԻՊԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Ալժիր
- Բուրկինա Ֆասո
- Հորվաթիա
- Կոնգոյի Դեմոկրատական Հանրապետություն
- Ջիբուտի
- Եգիպտոս
- Ֆրանսիա
- Վրաստան
- Գվինեա Բիսաու
- Գայանա
- Հաիթի
- Ղրղզստան
- Մադագասկար
- Մոնղոլիա
- Մավրիտանիա
- Նիգեր
- Պակիստան
- Պաղեստինի Հանրապետություն
- Պորտուգալիա
- ՌԴ
- Ռումինիա

- Սան Թոմե և Պրինսիպի
- Մենեգալ
- Սիբիա
- Սլովենիա
- Չինաստանի Հանրապետություն
- Տաջիկստան
- Ուկրաինա
- Զիմբաբվե

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Ալբանիա
- Ավստրիա
- Բանգլադեշ
- Բոսնիա և Հերցեգովինա
- Բուլղարիա
- Կաբո Վերդե
- Չեխիա
- Դոմինիկա
- Արևելյան Թիմոր
- Էստոնիա
- Եթովպիա
- Ֆինլանդիա
- Գերմանիա
- Հունաստան
- Իսլանդիա
- Հնդկաստան
- Իրաք
- Իռլանդիա
- Իտալիա
- Իսրայել
- Կիրիբատի
- Լատվիա
- Լիբիա
- Լիտվա
- Մակեդոնիա
- Մալթա

- Մավրիկյան կղզիներ
- Մոլդովիա
- Չեռնոգորիա
- Նեպալ
- Լեհաստան
- Սամոա
- Սերբիա
- Սինգապուր
- Սլովակիա
- Սոմալի
- Տրինիդադ և Տոբագո
- Թունիս
- Թուրքիա
- Հունգարիա
- Վանուատու

ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Անդորրա
- Անտիգուա և Բարբուդա
- Ավստրալիա
- Բահամյան կղզիներ
- Բարբադոս
- Բելգիա
- Բելիզ
- Կամբոջա
- Կանադա
- Դանիա
- Գրենադա
- Յամայկա
- Ճապոնիա
- Լեատո
- Լյուքսենբուրգ
- Մալազիա
- Նիդերլանդներ
- Նոր Զելանդիա

 Նորվեգիա

- Պապուա Նոր Գվինեա
- Մեծ Բրիտանիա
- Մենտ Քիթս և Նևիս
- Սան Լյուսիա

▪ Մենտ Վիսենտ և Գրենադիններ

▪ Սողոմոնի կղզիներ

▪ Իսպանիա

▪ Շվեդիա

▪ Թայլանդ

▪ Թուվալու

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

▪ Բահրեյն

▪ Բուրնա

▪ Հորդանան

▪ Քուվեյթ

▪ Լիխտենշտեյն

▪ Մոնակո

▪ Մարոկկո

- Տոնգա
- ԱՄԷ

ԲԱՑԱՐՁԱԿ ՄԻԱՊԵՏՈՒԹՈՒՆՆԵՐ

- Բուրնեյ
- Օման
- Քաթար
- Մաուղյան Արաբիա
- Սվազիլենդ
- Վատիկան

2. Հայաստանի Հանրապետությունը երբ է հռչակվել անկախ պետություն

Առաջին հանրապետություն (1918 թվականի մայիսի 28 – 1992թ.) - մայիսյան հերոսամարտերից՝ Մարդարապատից, Բաշ-Ապարանից և Ղարաքիլիսայից հետո:

Երկրորդ հանրապետություն (1920-1991թթ.)

Երրորդ հանրապետություն (1990թ. օգոստոսի 23-ին Հայաստանի Գերագույն խորհուրդն ընդունեց Հայաստանի անկախության մասին հռչակագիրը: Դրանով դրվեց Հայաստանի անկախության գործընթացի սկիզբը) - 1991թ. սեպտեմբերի 21-ին Հայաստանում անցկացվեց հանրաքվե ԽՍՀՄ կազմից դուրս գալու և անկախանալու հարցով:

3. մինչև այսօր քանի ՀՀ Նախագահ է պաշտոնավարել Հայաստանի Հանրապետությունում

ՀՀ-ում պաշտոնավարել է 3 նախագահ.

Լևոն Հակոբի Տեր-Պետրոսյան – 11.11.1991 – 04.02.1998

Ռոբերտ Սեդրակի Քոչարյան - 04.02.1998 – 09.04.2008

Սերժ Ազատի Սարգսյան - 09.04.2008 - 09.04.2018

4. մինչև այսօր քանի ՀՀ վարչապետ է պաշտոնավարել Հայաստանի Հանրապետությունում,

Առաջին հանրապետության վարչապետերը (1918-1920)	Երկրորդ հանրապետության վարչապետերը (1920-1991)	Երրորդ հանրապետության նախկին վարչապետներ
1. Միմոն Վրացյան	1. Վլադիմիր Մարգարյանց	1. Կարեն Կարապետյան
2. Համո /Համազասպ/ Օհանջանյան	2. Ֆադեյ Սարգսյան	2. Հովիկ Աբրահամյան
3. Ալեքսանդր Խատիսյան	3. Գրիգոր Արզումանյան	3. Տիգրան Սարգսյան
4. Հովհաննես Քաջազնունի /Իգիթխանյան/	4. Բաղալ Մուրադյան	4. Սերժ Սարգսյան
	5. Անտոն Քոչինյան	5. Անդրանիկ Մարգարյան
	6. Սահակ Կարապետյան	6. Արամ Սարգսյան
	7. Աղասի Սարգսյան	7. Վազգեն Սարգսյան
	8. Արամ Փիրուզյան	8. Արմեն Դարբինյան
	9. Աբրահամ Գուլոյան	9. Ռոբերտ Քոչարյան
	10. Սահակ Տեր-Գաբրիելյան	10. Արմեն Սարգսյան
	11. Սարգիս Համբարձումյան	11. Հրանտ Բագրատյան
	12. Սարգիս Լուկաշին /Սրապիոնյան/	12. Խոսրով Հարությունյան
	13. Ալեքսանդր Մյասնիկյան	13. Գագիկ Հարությունյան
		14. Վազգեն Մանուկյան

5. Մինչև այսօր ՀՀ Ազգային Ժողովի քանի նախագահ է պաշտոնավարել Հայաստանի Հանրապետությունում,

Հ/հ	Անվանում	Լիազորությունների ժամկետ		Քաղաքական կուսակցություն
		Սկիզբ	Ավարտ	
1	Ավետիք Սահակյան	1918 թվականի օգոստոսի 1	1919 թվականի օգոստոսի 1	չՅԴ
2	Ավետիս Ահարոնյան	1919 թվականի օգոստոսի 1	1920 թվականի նոյեմբերի 4	չՅԴ
3	Հովհաննես Քաջազնունի	1920 թվականի նոյեմբերի 4	1920 թվականի դեկտեմբերի 2	չՅԴ
Հայաստանի Հանրապետություն (1991) Գերագույն Խորհրդի նախագահներ				
1	Լևոն Տեր-Պետրոսյան	1990 թվականի օգոստոսի 4	1991 թվականի նոյեմբերի 11	ՀՀՇ
2	Բաբկեն Արարքցյան	1991 թվականի դեկտեմբերի 24	1995 թվականի հուլիսի 27	ՀՀՇ
Հայաստանի Ազգային ժողովի նախագահներ				
1	Բաբկեն Արարքցյան	27 հուլիսի 1995	4 փետրվարի 1998	ՀՀՇ
2	Խոսրով Հարությունյան	4 փետրվարի 1998	11 հունիս 1999	Անկախ
3	Կարեն Դեմիրճյան	11 հունիս 1999	27 հոկտեմբեր 1999	Անկախ
4	Արմեն Խաչատրյան	2 նոյեմբեր 1999	12 հունիս 2003	Անկախ
5	Արթուր Բաղդասարյան	12 հունիս 2003	1 հունիս 2006	ՀՎԿ
6	Տիգրան Թորոսյան	1 հունիս 2006	26 սեպտեմբեր 2008	ՀՀԿ
7	Հրայր Կարապետյան	26 սեպտեմբեր 2008	29 սեպտեմբեր 2008	ՀՀԿ
8	Հովիկ Աբրահամյան	29 սեպտեմբեր 2008	21 նոյեմբեր 2011	ՀՀԿ
9	Սամվել Նիկոյան	6 դեկտեմբեր 2011	31 մայիս 2012	ՀՀԿ
10	Հովիկ Աբրահամյան	31 մայիս 2012	13 ապրիլ 2014	ՀՀԿ
11	Գալուստ Սահակյան	29 ապրիլ 2014	18 մայիս 2017	ՀՀԿ
12	Արա Բաբլոյան	18 մայիս 2017		ՀՀԿ

6. Մինչև այսօր քանի ԴԴ սահմանադրական դատարանի նախագահ է պաշտոնավարել Հայաստանի Հանրապետությունում,

Գագիկ Հարությունյան՝ ԴԴ սահմանադրական դատարանի նախագահ.

7. Թվարկել Հայաստանի Հանրապետության պետական խորհրդանիշները,

Դրոշմ

Հայաստանի Հանրապետության պետական դրոշի մասին օրենքն ընդունվել է Գերագույն խորհրդի կողմից 1990 թ. օգոստոսի 24-ին: 2005թ. նոյեմբերի 27-ի ՀՀ Սահմանադրության բարեփոխումներից հետո, 2006 թվականի հունիսի 15-ին ընդունվել է ՀՀ դրոշի մասին նոր օրենքը:

Հայաստանի Հանրապետության դրոշը Հայաստանի Հանրապետության պետական խորհրդանիշներից է: Հայաստանի Հանրապետության դրոշը եռագույն է՝ վերևից ներքև կարմիր, կապույտ, նարնջագույն հորիզոնական հավասար շերտերով: Կարմիր գույնը խորհրդանշում է Հայկական բարձրավանդակը, հայ ժողովրդի մշտական պայքարը հարատևման, քրիստոնեական հավատքի, Հայաստանի անկախության և ազատության համար: Կապույտ գույնը խորհրդանշում է հայ ժողովրդի ապրելու կամքը խաղաղ երկնքի ներքո: Նարնջագույնը խորհրդանշում է հայ ժողովրդի արարչական տաղանդը և աշխատասիրությունը: Դրոշի լայնության և երկարության չափերի հարաբերությունն է 1:2-ի: Սույն մասով նախատեսված՝ Հայաստանի Հանրապետության դրոշի լայնության և երկարության հարաբերության չափերի պահպանմամբ կարող է օգտագործվել նաև փոքր կամ մեծ չափի դրոշը:

Ձինանշանը

Հայաստանի Հանրապետության պետական զինանշանի մասին օրենքն ընդունվել է Գերագույն խորհրդի կողմից 1992 թ. ապրիլի 19-ին: Վերականգնվել է Հայաստանի Առաջին Հանրապետության /1918-1920 թթ./ զինանշանը, որի հեղինակներն են ճարտարապետ, Ռուսաստանի գեղարվեստի ակադեմիայի ակադեմիկոս Ալեքսանդր Թամանյանը և նկարիչ Հակոբ Կոջոյանը: 2005թ. նոյեմբերի 27-ի ՀՀ Սահմանադրության բարեփոխումներից հետո, 2006 թվականի հունիսի 15-ին ընդունվել է ՀՀ զինանշանի մասին նոր օրենքը: Հայաստանի Հանրապետության զինանշանը Հայաստանի Հանրապետության պետական խորհրդանիշներից է:

Հայաստանի Հանրապետության զինանշանն է՝ կենտրոնում՝ վահանի վրա պատկերված են Արարատ լեռը՝ Նոյյան տապանով և պատմական Հայաստանի թագավորություններից չորսի՝ վերևից ձախ՝ Բագրատունիների, վերևից աջ՝ Արշակունիների, ներքևից ձախ՝ Արտաշեսյանների, ներքևից աջ՝ Ռուբինյանների զինանշանները: Վահանը պահում են արծիվը (ձախից) և առյուծը (աջից), իսկ վահանից ներքև պատկերված են սուր, ճյուղ, հասկերի խուրձ, շղթա և ժապավեն: Հայաստանի Հանրապետության զինանշանի հիմնական գույնն է ոսկեգույնը, պատմական Հայաստանի թագավորություններինը՝ վերևից ձախ՝ կարմիր, վերևից աջ՝ կապույտ, ներքևից ձախ՝ կապույտ, ներքևից աջ՝ կարմիր և

կենտրոնում՝ վահանի վրա պատկերված Արարատ լեռը՝ նարնջագույն: Նշված գույները խորհրդանշում են Հայաստանի Հանրապետության դրոշի գույները:

Օրհներգը՝

Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Խորհրդի 1991 թ. հունիսի 1-ի որոշմամբ, որպես երկրի օրհներգ ընդունվել է Հայաստանի Առաջին Հանրապետության /1918-1920թթ./ օրհներգը:

Տեքստը՝ Միքայել Նալբանդյանի /1829-1866 թթ./

8. *թվարկել 77 նախարարությունները,*

1. Միջազգային տնտեսական ինտեգրման և բարեփոխումների նախարարություն - ՀՀ փոխվարչապետ, նախարար՝ Վաչե Գաբրիելյան
2. Աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն - նախարար՝ Արտեմ Ասատրյան
3. Առողջապահության նախարարություն - նախարար՝ Լևոն Ալլոնյան
4. Արդարադատության նախարարություն - նախարար՝ Դավիթ Հարությունյան
5. Արտակարգ իրավիճակների նախարարություն - նախարար՝ Դավիթ Տոնոյան
6. Արտաքին գործերի նախարարություն - նախարար՝ Էդվարդ Նալբանդյան
7. Բնապահպանության նախարարություն - նախարար՝ Արծվիկ Մինասյան
8. Գյուղատնտեսության նախարարություն - նախարար՝ Իգնատի Առաքելյան
9. Էներգետիկ ենթակառուցվածքների և բնական պաշարների նախարարություն - նախարար՝ Աշոտ Մանուկյան
10. Կրթության և գիտության նախարարություն - նախարար՝ Լևոն Մկրտչյան
11. Մշակույթի նախարարություն - նախարար՝ Արմեն Ամիրյան
12. Պաշտպանության նախարարություն - նախարար՝ Վիգեն Սարգսյան
13. Մպորտի և երիտասարդության հարցերի նախարարություն - նախարար՝ Հրայր Թոստումյան
14. Միջուկի նախարարություն - նախարար՝ Հրանուշ Հակոբյան
15. Տարածքային կառավարման և զարգացման նախարարություն - նախարար՝ Դավիթ Լոքյան
16. Տնտեսական զարգացման և ներդրումների նախարարություն - նախարար՝ Սուրեն Կարայան

17. Տրանսպորտի, կապի և տեղեկատվական տեխնոլոգիաների նախարարություն - նախարար՝ Վահան Մարտիրոսյան
18. Ֆինանսների նախարարություն - նախարար՝ Վարդան Արամյան

9. Թվարկել տարածքային կառավարման մարմինները

	<i>Մարզ</i>	<i>Մարզկենտրոն</i>	<i>Կառավարման մարմին</i>
1.	Արագածոտնի մարզ	Աշտարակ	Արագածոտնի մարզպետարան
2.	Արարատի մարզ	Արտաշատ	Արարատի մարզպետարան
3.	Արմավիրի մարզ	Արմավիր	Արմավիրի մարզպետարան
4.	Գեղարքունիքի մարզ	Գավառ	Գեղարքունիքի մարզպետարան
5.	Լոռու մարզ	Վանաձոր	Լոռու մարզպետարան
6.	Կոտայքի մարզ	Չրազդան	Կոտայքի մարզպետարան
7.	Շիրակի մարզ	Գյումրի	Շիրակի մարզպետարան
8.	Սյունիքի մարզ	Կապան	Սյունիքի մարզպետարան
9.	Վայոց ձորի մարզ	Եղեգնաձոր	Վայոց ձորի մարզպետարան
10.	Տավուշի մարզ	Իջևան	Տավուշի մարզպետարան

10. դասակարգել արդարադատություն իրականացնող մարմիններն՝ ըստ աստիճանակարգության

Դատական իշխանությունը՝ Հայաստանի Հանրապետությունում արդարադատությունն իրականացնում են միայն դատարանները՝ Սահմանադրությանը և օրենքներին համապատասխան:

Հայաստանի Հանրապետությունում գործում են

1. ընդհանուր իրավասության առաջին ատյանի,
2. վերաքննիչ դատարանները
3. վճռաբեկ դատարանը,
4. օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ նաև մասնագիտացված դատարաններ:

Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն դատական ատյանը, բացի սահմանադրական արդարադատության հարցերից, վճռաբեկ դատարանն է, որը կոչված է ապահովելու օրենքի միատեսակ կիրառությունը:

5. Սահմանադրական դատարան

Հայաստանի Հանրապետությունում սահմանադրական արդարադատությունն իրականացնում է սահմանադրական դատարանը:

11. տեղական ինքնակառավարման քանի ձև է գործում ՀՀ-ում: Դրանք բաղադրել ըստ թվաքանակի,

Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության և ,Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման մասին ՀՀ օրենքի (1995թ. դեկտեմբերի 4)՝ Հայաստանը բաժանվեց 10 մարզերի: Մարզերը բաժանվեցին քաղաքային և գյուղական համայնքների, իսկ Երևանը՝ թաղային համայնքների (վարչական շրջանների): Մարզերը միմյանցից տարբերվում են իրենց տարածքների չափերով, բնակչության թվով, համայնքների թվով և տնտեսական զարգացման մակարդակով:

Հայաստանում տեղական ինքնակառավարումը գործում է միայն համայնքների մակարդակով: Այն հանրային կառավարման առանձին օղակ է:

Յուրաքանչյուր քաղաքային կամ գյուղական համայնք բաղկացած է մեկ կամ մի քանի բնակավայրերից:

Հայաստանում կա 1000 բնակավայր, որոնք միավորված են 915 համայնքներում: Դրանցից 49-ը քաղաքային և 866-ը՝ գյուղական:

12. ի՞նչ տարբերություն գոյություն ունի ՀՀ ԱԺ-ի նստաշրջանի և նիստի միջև: Թվարկել նրանց գումարման պարբերականությունը,

Ազգային ժողովն իր լիազորությունները և գործառույթներն իրականացնելիս գործում է նստաշրջանների, նիստերի, ինչպես նաև իր մարմինների աշխատանքի միջոցով: (Ազգային ժողովի կանոնակարգե ՀՀ օրենք, հոդված 2):

Հերթական նստաշրջանների գումարման կարգը (Հոդված 35)

Ազգային ժողովի հերթական նստաշրջանները գումարվում են տարեկան երկու անգամ՝ հունվարի երրորդ երկուշաբթիից մինչև հունիսի երրորդ հինգշաբթին և սեպտեմբերի երկրորդ երկուշաբթիից մինչև դեկտեմբերի երրորդ հինգշաբթին:

Հերթական նստաշրջանի ընթացքում գումարվում են Ազգային ժողովի հերթական նիստեր, ինչպես նաև կարող են գումարվել արտահերթ նիստեր:

Հերթական նիստերի գումարման կարգը (Հոդված 36)

Հերթական նստաշրջանի առաջին հերթական նիստերը, որպես կանոն, գումարվում են երկուշաբթիից հինգշաբթի, իսկ մյուս հերթական նիստերը՝ երեք շաբաթը մեկ՝ երեքշաբթիից ուրբաթ:

Հերթական նստաշրջանի վերջին շաբաթվա հերթական նիստերն ավարտվում են հինգշաբթի օրը:

13. ՀՀ կառավարության նիստերն ամսվա ընթացքում ի՞նչ պարբերականությամբ են տեղի ունենում:

«ՀՀ կառավարության և նրան ենթակա պետական կառավարման այլ մարմինների գործունեության կազմակերպման կարգը սահմանելու մասին» ՀՀ նախագահի հրամանագիր (ՆՀ -174-Ն 18.007.2007թ.)

Կառավարության հերթական նիստերը, որպես կանոն, հրավիրվում են հինգշաբթի օրերին: Անհրաժեշտության դեպքում կառավարության նիստեր կարող են հրավիրվել նաև այլ, այդ թվում՝ ոչ աշխատանքային օրերի:

Կառավարության հերթական նիստերը հրավիրում և վարում է վարչապետը: Արտաքին քաղաքականության, պաշտպանության և ազգային անվտանգության հարցերով կառավարության նիստ կարող է հրավիրել և վարել ՀՀ Նախագահը:

Կառավարության արտահերթ նիստերը հրավիրվում են ըստ անհրաժեշտության՝ ՀՀ Նախագահի կամ վարչապետի նախաձեռնությամբ կամ կառավարության որոշմամբ:

«2017Թ.ՍԱՐԴԿԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ԿԱՈՎԱՐԻՉ»

ՄՐՑՈՒՅԹԻ ԸՆՏՐԱԿԱՆ V ՓՈՒԼԻ

ՀՈԳԵՄՏԱԾՈՂՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՋԱՂՐԱՆՔԸ ԵՎ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ

Յուրաքանչյուր քայլափոխի մարդկությունը կանգնում է որոշումներ կայացնելու խնդրի առջև: Որոշումներ կայացնում են բոլորը՝ անկախ սեռից, տարիքից, զբաղեցրած պաշտոնից: Որոշումներ կայացնելու պատասխանատվությունը մեծանում է, երբ այն վերաբերում է շրջապատի անձանց կամ կազմակերպության աշխատողներին: Մարդկային ռեսուրսների կառավարիչը նույնպես պետք է ճշգրիտ լինի որոշումներ կայացնելիս: Իսկ ինչ է անհրաժեշտ ճշգրիտ որոշում կայացնելու համար:

Թիրախի կենտրոնում հենց այն է, ինչը պետք է ունենա ամձը՝ ճիշտ որոշումներ ընդունելու համար: Մնացածը՝ ածանցյալ են և բխում են դրանից:

Ինչի՞ մասին է խոսքը:

Տեղադրեք Ձեր կարծիքը թիրախի կենտրոնում: Եթե Ձեր կարծիքը համընկնի հանրապետության լավագույն հոգեբանների կարծիքին, ուրեմն Դուք վաստակել եք 2 միավոր, եթե ոչ՝ զրո միավոր:

Իսկեք ուղիղ նշանակետին և դա կլինի Ձեր միավորը:

Պատասխան -

Որոշում կայացնելու համար ամենաանհրաժեշտ տարրը տեղեկացվածությունն է (ինֆորմացված լինելը):